

Serie generale 33

(ST) In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Ad honorem eius et beate Marie virginis matris eius et beati Iohannis et ad honorem Romani Imperii et civitatis Astensis et amicorum eius et civitatis Taurini et eiusdem amicorum.

Anno dominice nativitatis millesimo ducentesimo tricesimo secundo, die lune .XIIII. kalendas augusti, indicione quinta. Hic est tenor pacis et concordie atque amicicie facte et celebrate inter comune et homines Astenses, ex una parte, et comune et homines Taurini, ex alia. In primis quod comune et homines Astenses debeant et teneantur manutenere et adiuvere ubique et defendere pro omnibus viribus eorum ecclesiam et episcopum Taurinensem et res et terras et homines ipsius ecclesie et episcopi et civitatem Taurini et homines de Taurino et omnia iura eorum et rationes et possessiones et cives et habitatores Taurini et eorum iura et rationes videlicet homines Montiscalerii et homines Pinairolii et Ploçaschi et Bagnolii et Bargiarum et marchiones de Romagnano qui sunt iurati hominum de Taurino et Ciriaci, salvo iure marchionis Montisferrati quod habet in Ciriaco contra omnes homines et loca et civitates, nullo homine excepto nisi solummodo comite Sabaudie si ille comes voluerit se ponere et stare in dictu comunis Astensis de discordiis que erant inter ipsum comitem et ecclesiam et comune et homines Taurini de pace que tractabatur per castellanum Avillanie et Ottonem Cornum et Ulricum de Pertusio pro comite et Bertholotum Arpinum et Ottonem Gebuinum et Petrum Alexandrum et Iohannem Silum pro ecclesia et comuni Taurinensi et tunc solummodo comune Astense possit iuvare comitem predictum non tamen de civitate vel domo eorum nec terra nec super terram Taurinensem vel istorum habitatorum seu ecclesie, dum tamen supradicta velint observare habitacula possint vel debeant venire sed solummodo possint ipsum comitem in sua terra iuvare ad defensionem sue terre quod si comes nollet se ponere ut supra comune Astense non teneatur nec debeat ipsum adiuvere contra Taurinenses et ecclesiam Taurinensem nisi defendere terram eius comitis, salvis conventionibus supradictis, et si facta pace inter comitem et ecclesiam et comune Taurinense frangeret aut frangi faceret ipsam pacem quod comune et homines Astenses teneantur esse contrarii illi qui fregerit pacem et adiuvere et manutenere contra illum qui eam fregerit illum et illos cui et quibus fracta fuerit, si infra mensem unum postquam a comuni Astensi fuerit denunciatum illi qui fregerit quod restituat et emendet dampna, non restituerit et emendaverit secundum dictum comunis Astensis. Que denunciatio debeat fieri ab Astensibus infra mensem unum postquam inde fuerint requisiti ab illo vel illis cui vel quibus dicta pax fracta fuerit et cognitio et diffinitio de dicta emenda et restauratione dampni facienda debeat fieri ab ipsis Astensibus infra alium mensem. Et specialiter teneantur comune et homines de Aste manutenere, adiuvere et defendere ecclesiam et comune et homines Taurinenses et predictos cives et habitatores contra locum et homines de Cario et quod homines de Aste non possint nec debeant recipere eos in habitatores vel iuratos nec eiam in homines vel vassallos, universaliter nec singulariter, nisi aliquis eorum cum familia sua tota iret ad habitandum pro stallo facto perpetualiter et sine fraude in civitate Astensi vel Taurinensi, nec se ullo modo reconciliare nec concordare cum predictis Cariensibus vel aliquam coniunctionem, pactum vel promissionem amicicie aliquo modo vel ingenio in futurum celebrare vel contrahere nec etiam occasione alicuius veteris concordie vel habitaculi seu alterius pactionis sive conventionis facte et habite inter ipsos Astenses et Carienses, non obstante etiam aliquo rescripto vel iussu vel mandato imperiali. Et si accideret quod homines Cariii inciperent guerram contra ecclesiam vel homines Taurinenses vel eorum habitatores, vel si ecclesia et homines Taurinenses inciperent vel aliquo modo haberent contra dictos Carienses vel cum predictis Cariensibus quod comune et homines Astenses de ipsa guerra vel discordia seu guerris vel discordiis teneantur predictos Carienses tam in personis quam in avere ubique modis omnibus quibus poterunt offendere et guerram vivam facere eis et quod non facient de ipsa guerra vel discordia seu de ipsis guerris vel discordiis pacem, treugam vel possum cum predictis Cariensibus sine voluntate et licencia hominum de Taurino. Et quod comune et homines Astenses teneantur dictam guerram incipere et facere secundum quod superius legitur infra quindecim dies postquam a comuni et hominibus Taurinensibus eisdem Astensibus fuerit denunciatum nisi hoc remaneret de voluntate et licencia comunis et hominum Taurinensium vel credencie tocius vel maioris partis.

In facto ecclesie et episcopi intelligitur quod si ecclesia et episcopus et terra et homines ipsius ecclesie et episcopi voluerint esse in concordia predicta secundum quod superius et inferius continetur quod homines et comune Astenses teneantur per omnia eis prout superius

scriptum est, alias non. In facto vero civium et habitatorum Taurinensium qui sunt extra civitatem Taurini, videlicet Montiscalerii et Pinairolii et Ploçaschi, Bagnolii et Bargiarum atque Ciriacci et marchionum de Romagnano qui sunt iurati hominum de Taurino ita intelligitur quod si ipsi voluerint esse in dicta concordia et observare pacta et conventiones et habitaculum civitatis Taurinensis et hominum civitatis Taurinensis, quod homines et comune Astenses teneantur eis ut supra, alias non. Immo teneatur comune Astense ad iuvandum Taurinenses contra eos pro omni eorum posse.

Simili modo ecclesia et comune et homines Taurinenses et homines ecclesie et episcopi Taurinensis et omnes supra scripti teneantur manutenere, adiuvere et defendere ubique ecclesiam et episcopum Astensem et res et terram et homines ipsius ecclesie et episcopi et civitatem Astensem et homines astenses et de eorum districtu et omnia iura eorum et rationes et cives et habitatores de Aste et eorum iura et rationes, salvis Mediolanensibus et Vercellensibus et Alexandriensibus et eorum pactis et conventionibus et sacramentis secundum quod in instrumentis inde factis continetur et salva societate Lombardie, ea videlicet que est ex parte Mediolanensium ab Aste et Duria Baltia inferius. Item quod simili modo per omnia et in omnibus ecclesia et comune et homines Taurinenses et omnes supra scripti teneantur de facto hominum et loci Carii comuni et hominibus de Aste sicut comune et homines de Aste tenentur ipsi ecclesie et comuni et hominibus Taurinensibus. Item quod simili modo et eadem forma per omnia teneantur ecclesia et comune et homines Taurinenses in facto Astensi et in facto illorum qui sunt iurati comunis Astensis, videlicet marchionum de Vasto, excepto marchione Saluciarum et castellanorum Mançani, Montisfalconi et Sarmatoris, scilicet si ipsi vellent esse in dicta concordia et observare concordiam et attendere et observare pacta et conventiones et habitaculum comunis et hominum civitatis Astensis quemadmodum comune et homines Aste tenentur eis in facto ecclesie Taurinensis et civium et habitatorum Taurinensium. Hoc tamen salvo quod in predictorum castellanorum servicio non teneantur homines Taurinenses equitare nisi tunc demum cum universus populus Astensis in eorum servicio ambularet. Si vero tota milicia Astensis absque eorum populo in eorum equitaret servicio tunc teneatur comune Taurinense illuc mittere milites suos bis et non amplius singulis annis, illos videlicet qui destrarios haberent. In facto strate hoc actum est, scilicet quod ecclesia et comune et homines Taurinenses teneantur dare totam stratam crossam consuetam ire per pontem Padi Taurinum quam poterint comuni Astensi, dummodo faciat caput in civitate Taurini et per eam partem ubi placuerit hominibus de Aste a Taurino citra, salvis tamen pedagogiis domini episcopi et hominum Taurinensium que possint capere ubicumque eis placuerit in eorum poderio. Simili modo comune et homines de Aste teneantur dare totam stratam quam poterint hominibus et comuni Taurinensibus et quod partes teneantur et debeant manutenere et defendere dictas stratas contra quoslibet homines universos et singulos et loca et castella et civitates et burgos. Item teneantur partes hoc modo de facto imperii, videlicet quod non possent ullo modo petere per se nec per alium ab imperatore absolutum vel mandatum vel iussum vel rescriptum de facto Carii et circa, et quod si fieret ullo modo quod dabunt operam, forciam et virtutem ut de illo mandato, rescripto et iussu absolvantur. Item teneantur ecclesia et comune et homines Taurinenses et omnes supra dicti permittere comuni Astensi et hominibus de Aste ut capiant suos inimicos in Taurino et posse Taurini et in posse omnium supra dictorum et ecclesie Taurinensis post quam licenciaverint eos inimicos quod non vadant nec reddeant per eorum terram et posse quod quidem facere teneantur infra mensem post quam per comune Astense eis fuerit dictum vel denunciatum, salvis Mediolanensibus et Alexandriensibus et Vercellensibus et aliis iuratis Taurinensium, ab Aste inferius et a Duria Baltia inferius. eodem modo teneantur Astenses eis, salvis Papiensibus, Terdonensibus et Ianuensibus. Item si contingerit quod aliqua civitas vel locus vel aliqua singularis persona inciperet vel faceret guerram comuni Astensi ea de causa quod comune Astense faceret guerram comuni Carii ut supra, quod versus predictos adiuverent et defenderent et manutenerent homines et comune de Aste et de eorum districtu et parte et guerram eis facient. Eodem modo teneantur Astenses eis per omnia et hec omnia intelligantur salvis Mediolanensibus et Vercellensibus et Alexandriensibus ubique et salvis eorum pactis et conventionibus et sacramentis factis et habitis inter predictos Mediolanenses et Vercellenses et Alexandrienses et Taurinenses secundum quod in instrumentis inde factis continetur et salvis sacramentis, pactis et conventionibus societatis Lombardie factis et habitis inter comune Taurini et societatem predictam sicut in eorum instrumentis continetur ab Aste et Duria Baltia inferius ut si aliquid esset quod obviaret iuramentis factis supra scriptis quod non teneantur Taurinenses illud observare occasione dicte concordie versus illos qui sunt ab Aste et

Duria Baltia inferius in societate predicta.

Hec omnia ut superius legitur dominus Guillelmus Amatus, civis Cremonensis potestas Astensium, nomine et vice comunis de Aste promisit et ad sancta Dei evangelia manu propria attendere et observare iuravit et quod faciet et operam dabit cum effectu bona fide quod comune et homines Astensium hoc idem sacramentum facient et predictam concordiam et amicitiam perpetuo observabunt. Insuper Petrus Laurentius iudex et Rollandus Caço, Ubertus Arnaldus, Gorzanus Laiolius, Thomas de Solerio, Mussus Bovivulus notarius, cives Astenses, pro se se predictam concordiam et amicitiam attendere et observare promiserunt et iuraverunt et quod operam dabunt bona fide quod comune et homines Astenses hoc idem iurabunt.

Versa vice incontinenti Petrus Alexander, Iohannes Sillus, Iacobus de Ruvore, Iohannes Canis, Iohannes Vala, Mainfredus Burgensis, Petrus Prandus, Petrus Pelliçonus, Bertholotus Alamannus, Henricus Ainardus, Rodulfus Coaida, Audeprandus Briuda, Ubertus Prandus, Nichoalus Sachus, Iacobus de Taurina, Rogerinus notarius et Iacobus Bertanus syndici comunis Taurinensis prout per instrumentum apparebat publicum factum a Bonoiohanna de Marentino notario in eodem anno et indicione die sabati .XVI. kalendas augusti, predictam amicitiam et concordiam nomine et vice comunis Taurinensis attendere et observare promiserunt et iuraverunt, hoc addito in eodem sacramento quod operam dabunt cum effectu bona fide quod alii universi homines Taurinenses hanc eandem concordiam et amicitiam attendere et observare perpetuo iurabunt.

Dominus Ottobellus Pascalis, civis Mediolanensis potestas Montis Calerii, nomine et vice comunis Montis Calerii, volens comune et homines Montiscalerii in eadem concordia et amicitia fore, predictam concordiam et amicitiam et pacta et conventiones ibidem appositas attendere et observare promisit et iuravit et quod faciet et operam dabit cum effectu bona fide quod comune et homines Montiscalerii hoc idem iurabunt et predictam concordiam et amicitiam perpetuo observabunt. Insuper Mainfredus iudex, Castagnus de Romano iudex, Ubertus Garronus, Iohannes Marchoaldus, Suçius de Romano, Albricus Trunna, Otto de Fulcero, Advocatus de Troffarello, Nicholetus iudex, Iohannes Vasconus et Palmerius notarius omnes de Monte Calerio pro se se predictam concordiam et amicitiam attendere promiserunt et iuraverunt et quod operam dabunt bona fide quod comune et homines Montiscalerii hoc idem iurabunt et inde plures carte ut supra fieri rogaverunt.

Actum est hoc in Monte Calerio in domo Iacobi de Purpure in qua manet potestas Montis Calerii. Interfuerunt testes rogati: Robaldus Vicecomes miles potestatis Astensium, dominus Guiotus de Oso iudex potestatis Montis Calerii, Bertholotus Rusignolius et Obertinus Fulcus cives Taurinenses et Lantelmus Paschalis filius potestatis Montiscalerii. Insuper eodem die Iohannes Carmenta et Iacobus Dudol, cives Taurinenses, qui syndici erant constituti sicuti et alii predictam concordiam et amicitiam nomine et vice comunis Taurinensis attendere et observare promiserunt et ad sancta Dei evangelia manu propria iuraverunt, hoc addito in eodem sacramento quod operam dabunt cum effectu bona fide quod alii universi homines Taurinenses hanc eandem concordiam et amicitiam attendere et observare perpetuo iurabunt.

Et ego Palmerius sacri palatii et comunis Montiscalerii notarius rogatus his omnibus interfui et mandato dictarum potestatum atque sindicorum hanc cartam scripsi

(ST) Ego Mussus Bovivulus notarius palatinus predictis omnibus interfui et subscripsi.